

Onderwerp: Groenbeheerplan Terschelling 2025-2029

Jaar/nummer: 2025

In behandeling bij: Wethouder Wassink

Voorstel

Aan de raad wordt gevraagd om het Groenbeheerplan voor de periode van 2025-2029 met de bijbehorende financiële paragraaf vast te stellen en benodigde aanvullende financiële middelen voor de transitiefase voor 2025 en 2026 te dekken uit de algemene reserve.

Samenvatting

In 2015 is het Groenbeleidsplan vastgesteld door de raad. De nadruk in dit Groenbeleidsplan ligt op biodiversiteit, duurzaamheid en veiligheid.

Het voorliggende Groenbeheerplan bouwt voort op het beleid uit dit plan en biedt concrete handvatten voor de inrichting en het beheer van een duurzame, gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. De focus ligt daarom op de uitrol van ecologisch beheer.

Het beheerplan geeft ook handvatten om over te gaan tot implementatie en uitvoering van het benodigde beheer per groentype.

Het beheerplan beschrijft het groenareaal, de groentypen die in beheer zijn van de gemeente en geeft middels beheerpaspoorten inzicht in de beheermaatregelen en de kosten daarvan die nodig zijn om de ambities die voortkomen uit het Groenbeleidsplan te realiseren. Op deze wijze denken wij effectiever te kunnen sturen op beheermaatregelen die zowel ecologisch en economisch duurzaam zijn.

Toelichting

De gemeente heeft een groot deel van het groenareaal in de openbare ruimte in haar beheer. Hieraan ligt momenteel geen actueel groenbeheerplan ten grondslag waardoor het onderhoud van ons groen niet gestructureerd en onvoldoende planmatig plaatsvindt.

Om over te kunnen gaan tot implementatie van de in het Groenbeleidsplan vastgestelde uitgangspunten moet helder zijn welk type groen we op welke plek willen inrichten en op welke manier we ze willen beheren/onderhouden: 'ecologisch waar mogelijk, functioneel waar nodig'.

Doordat dit nu inzichtelijk is gemaakt wordt tevens duidelijk welke financiële consequenties hieraan zijn verbonden.

Ten opzichte van de huidige situatie willen we effectiever en meer planmatig sturen op beheermaatregelen die zowel economisch als ecologisch duurzaam zijn. Er gaat meer aandacht uit naar biodiversiteit (soortenrijkdom) en biomassa (aantal individuen per soort) en derhalve is er aandacht voor een meer kleurrijke, gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier.

Het groenareaal van de begraafplaatsen maakt financieel deel uit van het groenbeheerplan, maar we komen hier op korte termijn via een integraal plan voor

het beheer van de begraafplaatsen op terug. Daarbij zal het met name gaan om het onderhoud van de graven en grafmonumenten zelf.

Historie

In 2015 is het Groenbeleidsplan vastgesteld door de raad.

Juridische gevolgen/fatale termijnen/handhaving

Alleen voor onderhoud van bomen bestaat een zorgplicht die gemeenten verplicht om haar bomenbestand periodiek te controleren op veiligheid (VTA-controle) en de hieruit volgende onderhoudsadviezen op te volgen. Zodoende worden onveilige situaties (en eventuele aansprakelijkheid in geval van nalatig onderhoud) in de openbare ruimte voorkomen.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Planmatig onderhoud, dat gebaseerd is op goed gefundeerde beleidskeuzen, resulteert in een fraaie beeldkwaliteit van ons groenareaal.

Aandacht voor biodiversiteit en biomassa en aandacht voor veranderende klimatologische omstandigheden zijn van essentieel belang voor een kleurrijke, gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier op Terschelling.

Eén van de drie pijlers uit de Toekomstvisie van Terschelling (TS25) betreft: de belevingswaarde van Terschelling is voor bewoners en bezoekers hoog. We willen daarom onze waardevolle omgeving zoveel mogelijk in stand houden voor de toekomst, dit zowel voor mens, plant en dier.

Middels implementatie van dit beheerplan kan aan deze visie gevolg worden gegeven.

Financiële/personele/organisatorische gevolgen

Wanneer wij als gemeente niet inzichtelijk hebben gemaakt welke kosten precies gemoeid zijn met de benodigde uitvoering van onderhoud van ons groenareaal is sprake van een hiaat. Als gemeente hebben we namelijk de verplichting om financieel transparant te zijn ten aanzien van de kosten en uitgaven die wij hebben voor in dit geval het onderhoud van ons groen. Daarom is in het Groenbeheerplan een financiële paragraaf opgenomen waarin de vertaalslag van uitgangspunten voor het beheer naar de benodigde kosten is gemaakt. In het plan is een onderscheid gemaakt tussen de uren die door de eigen buitendienst worden ingezet en kosten die daarnaast worden gemaakt voor groenbeheer door uit te besteden werk en andere uitgaven.

Bij de huidige ontwikkeling van de eigen buitendienst wordt gestreefd naar het bijna volledig in eigen beheer uitvoeren van het groenonderhoud.

Bepaalde werkzaamheden worden momenteel (nog) niet door de eigen buitendienst uitgevoerd, maar worden uitbesteed. Ten dele ook omdat de kennis en kunde voor het juiste onderhoud (nog) niet in huis is.

Er wordt komende jaren ingezet op scholing van het eigen personeel. De verwachting is dat het een aantal jaar zal duren voor de noodzakelijke werkzaamheden (bijna) volledig door de eigen dienst kunnen worden uitgevoerd. Deze periode noemen we de transitiefase.

In de volgende tabel zijn vier kolommen opgenomen waarin de kosten per onderdeel per jaar staan vermeld. Dit is gedaan om een schatting te maken van de kosten tijdens de transitiefase.

Het huidige beheerbudget bedraagt (incl. begraafplaatsen) ca. €190.000 euro per jaar. (uitgezonderd € 2.000,- per jaar voor eiland Griend) Voorgesteld wordt om de aanvullende beheerkosten voor 2025 en 2026 van de transitiefase te dekken uit de algemene reserve. Dit betekent:

	2025	2026
Begroting in euro's	194.000	186.000
GroenBeheerPlan	258.108	216.397
Onttrekking uit algemene middelen	64.108	30.397

- Vanaf 2027 is het beschikbare beheerbudget uit de begroting voldoende en is voor zover nu kan worden beoordeeld geen extra onttrekking uit de algemene reserve noodzakelijk. Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2027 zullen we de expliciete afweging maken of een structurele verlaging van het beschikbare budget verantwoord is.

	TRANSITIE FASE			
POSTEN	2025	2026	2027	TOEKOMST
Afvoer	€ 24.385	€ 24.385	€ 24.385	€ 24.385
Bomen	€ 48.645	€ 35.453	€ 22.262	€ 9.070
Ecologisch beheer	€ 26.457	€ 17.638	€ 8.819	€ 300
Exoten	€ 7.740	€ 7.740	€ 7.740	€ -
Gereedschap	€ 8.552	€ 8.552	€ 8.552	€ 8.552
Gras	€ 24.400	€ 16.266	€ 8.133	€ -
Grond	€ 5.760	€ 5.760	€ 5.760	€ 5.760
Hagen	€ 5.548	€ 3.699	€ 1.849	€ -
Machines	€ 10.143	€ 10.143	€ 10.143	€ 10.143
Materiaal	€ 8.232	€ 8.232	€ 8.232	€ 8.232
Onderhoud groen	€ 10.967	€ 7.311	€ 3.656	€ -
Perken	€ 6.811	€ 4.540	€ 2.270	€ -
Plantmateriaal	€ 21.532	€ 21.532	€ 21.532	€ 21.532
Sport	€ 2.316	€ 2.316	€ 2.316	€ 2.316
Transport	€ 3.155	€ 3.155	€ 3.155	€ 3.155
Plantmateriaal Omvorming	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Onvoorzien 10%	€ 23.464	€ 19.672	€ 15.881	€ 11.345
TOTAAL	€ 258.108	€ 216.397	€ 174.686	€ 124.791

Kolom 1 t/m 3: *Transitiefase* In deze fasen vallen de kosten elk opvolgend jaar lager uit. Dit komt doordat bepaalde werkzaamheden, zoals kleine zaagwerkzaamheden, snoeien van lindes, maaiwerkzaamheden, snoeien van hagen, het overige groenonderhoud en het onderhoud aan perken meer door de

eigen dienst kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast wordt verwacht dat er minder zieke iepen hoeven te worden gerooid.

Kolom 4: *Toekomst* Deze kolom bevat een inschatting van de kosten die in de toekomst gemaakt moeten worden voor het beheer van groen. De kosten betreffen voornamelijk zaken die niet door de eigen dienst kunnen worden uitgevoerd, zoals: • Afvoer van groenafval. • Inenten van iepen. • Nader onderzoek naar bomen. • Aanschaf van gereedschap. • Aanschaf van (plant)materiaal. • Aanschaf of inhuur van machines. • Transportkosten.

De kosten voor omvorming zijn als jaarlijkse kosten opgenomen. Dit betreft alleen de kosten voor het plantmateriaal, omdat de aanplant door de eigen dienst kan worden uitgevoerd. De huidige kostenraming voor omvorming is uitgesmeerd over een periode van vijf jaar. Ook na die vijf jaar zal budget nodig blijven voor het kunnen ontwikkelen en omvormen van openbaar groen.

Communicatie/interactiviteit

We willen in samenspraak met inwoners invulling geven aan het groenbeheer. Inwoners, een vertegenwoordiging van LTO en een vertegenwoordiging van Agrarisch Belang Terschelling zijn dan ook betrokken geweest bij een participatieproject. Daarbij zijn werkafspraken gemaakt en is bijvoorbeeld besloten een 'kennisclub Groen (app)' in het leven te roepen. De inhoud van het voorliggende Groenbeheerplan is ook afgestemd met de andere gebiedsbeheerders: Staatsbosbeheer en Waterschap. Het beheerplan is vanzelfsprekend niet 'in beton gegoten'. Indien de komende jaren blijkt, dat (verdere) verbeteringen zijn te realiseren zullen we daarvan in de planning- en controlcyclus melding van doen aan uw raad.

Ter inzage liggende stukken

Groenbeheerplan

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 9 april 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

mr. R.S. Cazemier,
wnd. Burgemeester

Bijlage 1 Begroting 2025- Openbaar groen

Bijlage 1 Begroting 2025

126% ▾ ⊖ ⊕ ✎ ⌕																																									
Openbaar groen Groenbeheerplan In 2024 is verder gewerkt aan het actualiseren van het groenbeheer. het groenbeheerplan wordt afgerond en aan de raad voorgelegd . Daarbij hebben we aandacht voor kwaliteitsniveaus en differentiatie in het openbaar groen. Ook boomveiligheid, sportveldenbeheer, begraafplaatsen, exotenbestrijding en soortenrijkdom zijn belangrijke thema's. Hieronder volgt een financieel overzicht van het saldo per kostenplaats van het taakveld openbaar groen: <table> <tr> <th>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr> <tr> <td>In €</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Eiland Griend</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td></tr> <tr> <td>Beheer en onderhoud openbaar groen</td><td>-140.000</td><td>-175.000</td><td>-167.000</td><td>-167.000</td><td>-150.000</td></tr> <tr> <td>Onderhoud begraafplaatsen</td><td>-19.000</td><td>-19.000</td><td>-19.000</td><td>-19.000</td><td>-19.000</td></tr> <tr> <td>Totaal openbaar groen en (openlucht)recreatie</td><td>-161.000</td><td>-196.000</td><td>-188.000</td><td>-188.000</td><td>-171.000</td></tr> </table>						Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2024	2025	2026	2027	2028	In €						Eiland Griend	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	Beheer en onderhoud openbaar groen	-140.000	-175.000	-167.000	-167.000	-150.000	Onderhoud begraafplaatsen	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000	Totaal openbaar groen en (openlucht)recreatie	-161.000	-196.000	-188.000	-188.000	-171.000
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2024	2025	2026	2027	2028																																				
In €																																									
Eiland Griend	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000																																				
Beheer en onderhoud openbaar groen	-140.000	-175.000	-167.000	-167.000	-150.000																																				
Onderhoud begraafplaatsen	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000																																				
Totaal openbaar groen en (openlucht)recreatie	-161.000	-196.000	-188.000	-188.000	-171.000																																				

Bijlage 2 Groenbeheerplan